

Sygn. akt III RC 160/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2021 roku

Sąd Rejonowy w Mrągowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Katarzyna Popowicz

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Iwona Michałowska

po rozpoznaniu w dniu 4 marca 2021 roku w Mrągowie

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniego J. P. reprezentowanego przez matkę A. R.

przeciwko P. P.

o podwyższenie alimentów

I. podwyższa alimenty ustalone wyrokiem Sądu Rejonowego w Mrągowie z dnia 11 grudnia 2017 roku w sprawie sygn. akt III RC 141/17 od pozwanego P. P. na rzecz małoletniego J. P., z kwoty po 500 złotych miesięcznie, do kwoty **po 750 /siedemset pięćdziesiąt/ złotych** miesięcznie, płatne do rąk przedstawiciela ustawowego małoletniego powoda A. R., do 10 – go dnia każdego miesiąca wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie na wypadek uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 23 listopada 2020 roku,

II. w pozostałym zakresie powództwo oddała,

III. nie obciąża pozwanego kosztami sądowymi,

IV. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować
2. za 7 dni lub z wnioskiem o uzasadnienie
3. odpis wyroku wraz z klauzulą wykonalności proszę doręczyć przedst. ust. mał. pow.

M., dn. 17 marca 2021 roku

Sygnatura akt III RC 160/20

UZASADNIENIE

A. R. działająca w imieniu swojego małoletniego syna J. P. domagała się podwyższenia alimentów przysługujących mu od pozwanego P. P. ustalonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Mrągowie w sprawie sygnatura akt III RC 141/17 z dnia 11 grudnia 2017 roku z kwoty po 500 zł miesięcznie do kwoty po 1000 zł miesięcznie z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia terminu płatności którejkolwiek z rat.

W uzasadnieniu wskazała, że małoletni J. P. mieszka z matką, zaś z ojcem ma ustalone kontakty obejmujące ok. 4 noclegi w miesiącu.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Mrągowie w sprawie sygnatura akt IIIRC 141/17 z dnia 11 grudnia 2017 roku zostały zasądzone alimenty w wysokości po 500 złotych miesięcznie. Od tego czasu nastąpił szereg zmian w życiu J. – pogorszył się jego stan zdrowia, a tym samym wzrosły koszty jego utrzymania.

Matka małoletniego stara się zaspokoić potrzeby syna zarówno osobistymi staraniami, jak i też łożąc na jego utrzymanie wszelkie dostępne środki. Stara się by małoletni w kontaktach z rówieśnikami nie odczuwał niepełnosprawności. Dodała, iż ojciec dziecka w tych staraniach pozostaje bierny – ogranicza się jedynie do realizacji kontaktów i regulowania zasądzonych przez sąd alimentów. Żadne uzasadnione wydatki nie znajdują zrozumienia ze strony pozwanego. Z reguły odmawia on dokładania jakichkolwiek kwot, pozostawiając matkę samą przed koniecznością organizowania pieniędzy na utrzymanie syna.

Małoletni ma obecnie 5 lat. Cierpi na płaskostopie, wady postawy, obustronną koślawość stóp, ma wadę klatki piersiowej oraz problemy nefrologiczne. Posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Pozostaje również pod opieką poradni urologiczno – nefrologicznej. Wszelkie trudy organizacji wizyt, dojazdów oraz kosztów z tym związanych ponosi matka małoletniego.

(pozew k. 2-6).

Pozwany P. P. w odpowiedzi na pozew uznał powództwo do kwoty 600 złotych, zaś w pozostałym zakresie wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że regularnie spotyka się z synem, ponosząc wówczas koszty związane z jego utrzymaniem, nie jest zaś w stanie w żądanym zakresie partycypować w finansowym obowiązku alimentacyjnym.

Dodał, że nie jest prawdą, iż nie angażuje się w opiekę nad małoletnim. Wielokrotnie bowiem prosił przedstawicielkę ustawową małoletniego o umożliwienie mu szerszych kontaktów. Jeżeli tylko wie i może, stara się pomóc przedstawicielce ustawowej w dowiezieniu małoletniego do lekarza. Wyżej wymienione postępowanie to również alimentacja małoletniego, poprzez osobiste starania i ponoszenie dodatkowych kosztów przez pozwanego.

Jest świadom tego, że koszty utrzymania małoletniego wzrosły, jednakże nie na tak wysoki poziom, jak podaje przedstawicielka ustawowa małoletniego. Nadto zarzucił, że co prawda świadczenia dodatkowe, takie jak świadczenie wychowawcze czy też zasiłek pielęgnacyjny, nie wpływają na obowiązek alimentacyjny, nie mniej są to dodatkowe środki finansowe, które posiada przedstawicielka ustawowa i może ona dysponować nimi by zaspokoić potrzeby małoletniego.

(odpowiedź na pozew k. 2-6).

Sąd ustalił, co następuje:

Małoletni J. P., ur. (...) jest dzieckiem pochodzącym z nieformalnego związku (...).

Rodzice małoletniego mieszkali razem do lipca 2016 roku, kiedy doszło do rozstania stron z powodu wzajemnych nieporozumień.

Zakres obowiązku alimentacyjnego pozwanego P. P. wobec małoletniego J. P. ustalony został wyrokiem Sądu Rejonowego w Mrągowie z dnia 11 grudnia 2017 roku w sprawie IIIRC 141/17.

Pozwany zobowiązany został wówczas do łożenia na rzecz syna kwot po 500 złotych miesięcznie.

A. R. zamieszkiwała wówczas w mieszkaniu wynajmowanym od brata. Koszty utrzymania mieszkania wynosiły około 350 - 400 zł miesięcznie (156 zł – czynsz, gaz – 200 zł co dwa miesiące, energia elektryczna – około 35 zł miesięcznie).

Dodatkowo matka małoletniego płaciła dla swojego brata kwotę 200 zł miesięcznie tytułem opłaty za wynajem mieszkania.

Przedstawicielka ustawowa zatrudniona była w Gminnym Ośrodku Pomocy (...) w S. jako referent z wynagrodzeniem w wysokości około 1900 zł netto miesięcznie. Spłacała pożyczkę w wysokości 2500 zł za naprawę samochodu marki N. (...), który zakupiła w celu dojazdów do pracy.

Pozwany zamieszkiwał wówczas w mieszkaniu swoich rodziców, przy czym dokładał się im do opłat za mieszkanie w wysokości 350 złotych miesięcznie. Na swoje wydatki przeznaczał kwotę około 500 zł miesięcznie. Posiadał dwa kredyty do spłaty - na kwotę łączną 9000 zł, z tego tytułu spłacał miesięcznie kwotę 418 złotych tytułem zadłużenia. Posiadał samochód marki R. (...).

P. P. pracował wówczas w zakładzie produkcyjnym (...) w S.. Był zatrudniony na czas nieokreślony. W 2016 roku osiągnął z tego tytułu dochód w wysokości około 1.800 zł netto miesięcznie.

Pozwany utrzymywał kontakt z synem. Spotykała się z dzieckiem od 2 do 4 razy w tygodniu. Często przywoził i odwoził małoletniego z przedszkola.

Małoletni J. P. miał wówczas niespełna 3 lata i uczęszczał do przedszkola w S.. Opłata za przedszkole wynosiła średnio 250 zł miesięcznie. Małoletni był zdrowym dzieckiem. Nie pozostawał pod opieką lekarzy specjalistów, przyjmował na stałe leki przeciwalergiczne.

(akta sprawy sygnatura III RC 141/17 Sądu Rejonowego w Mrągowie).

Obecnie małoletni J. P. ma 6 lat i uczęszcza do Niepublicznego Przedszkola (...) w S.. Odpłatność miesięczna za pobyt dziecka w przedszkolu to kwota około 310 złotych miesięcznie oraz raz do roku wyprawki za kwotę 189 złotych i książek w wysokości 44 złotych.

Orzeczeniem (...) do spraw Niepełnosprawności z dnia 04 grudnia 2019 roku został zaliczony do osób niepełnosprawnych. Pozostaje pod stałą opieką poradni rehabilitacyjnej w Wojewódzkim Szpitalu (...) w O. oraz poradni ortopedycznej przy Szpitalu (...) w B. im. J. M.. Cierpi na płaskostopie oraz wady postawy, obustronną koślawość stóp oraz wadę klatki piersiowej. Ma również problemy natury nefrologicznej. Wymaga rehabilitacji oraz częstych wizyt u lekarzy specjalistów.

W związku z powyższymi schorzeniami małoletni uczęszczał do Ośrodka (...) w M. i korzystał odpłatnie z usług fizjoterapeuty. Miesięczny koszt tych wizyt oscylował w granicach 260 złotych. W uzupełnieniu zajęć rehabilitacyjnych uczęszczał również odpłatnie na basen. Obecnie dziecko korzysta z zajęć kick – boxingu, których koszt wynosi miesięcznie 80 złotych. Do wydatków związanych z tymi zajęciami dochodzą również koszty wyjazdów na obozy, egzaminów i ubrań sportowych - to kwota około 55 złotych miesięcznie.

Małoletni wymaga również zakupu odpowiedniego obuwia ortopedycznego, ortez, wkładek, sprzętu do rehabilitacji, jak również w związku z dolegliwościami nefrologicznymi wykonywania badań laboratoryjnych i usg.

Dziecko ma obecnie stwierdzoną asymetrię nerek i jest w trakcie diagnostyki.

Matka małoletniego A. R. ma obecnie 33 lata. Mieszka z małoletnim powodem w mieszkaniu, które kupiła w 2018 roku za kwotę 75.000 zł. W tym celu wzięła kredyt w kwocie 113.000 zł, którego termin spłaty przypada w 2031 roku. Pracuje w Gminnym Ośrodku Pomocy (...) w S. jako inspektor do spraw świadczeń. Jej dochód z tego tytułu wynosi około 3.100 złotych netto miesięcznie wraz z dodatkami. Dodatkowo podjęła się sprzątnięcia klatki schodowej w budynku, w którym mieszka, za co otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 350 złotych.

Ponosi koszty związane z utrzymaniem mieszkania w wysokości – czynsz 193 złote miesięcznie, energia elektryczna w zależności od pory roku 80 - 400 złotych, gaz ok. 20 złotych miesięcznie, telewizja 70 złotych, internet i telefon – 95 złotych, ubezpieczenie mieszkania.

Obciążona jest spłatą kredytu na zakup mieszkania, którego miesięczna rata wynosi 583 złote miesięczne oraz pożyczki, którą otrzymała z kasy zapomogowo-pożyczkowej w wysokości 12.000 zł z ratą miesięczną 400 zł.

Na małoletniego powoda otrzymuje świadczenia z opieki społecznej tj. wychowawcze w wysokości 500 zł miesięcznie i zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 215 zł miesięcznie.

(dowód: zeznania przedstawicielki ustawowej k. 200-201, zaświadczenia o wynagrodzeniu k. 159-160, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 18, historia choroby k. 19-24; skierowanie do poradni k. 25, 34; skierowanie na zabiegi fizjoterapeutyczne k. 27, 161; zlecenie na zaopatrzenie w wyroby medyczne k. 29, 164-16; kserokopia wyniku badania USG k. 32-33; dokumentacja lekarska k. 35; zaświadczenia dotyczące rehabilitacji, faktury VAT k. 36-38, 39-42, 44, 45, 163, 168-171; kserokopie paragonów i faktur za zakupy, wykonywane badania, porady lekarskie k. 43, 46-68, 172, 173, 174, 17-185,, zaświadczenie z przedszkola k. 72, rachunek za przedszkole i opłaty k. 136, 186-188, rachunki za energię elektryczną k. 82-86, 115, 189-191; opłaty za gaz k. 89-92, opłaty za telewizję k. 93-100, opłaty za telefon k. 101-103; dok.dot. opłat za ubezpieczenie mieszkania k. 104-112)

Pozwany P. P. ma 32 lata. Jest zatrudniony w firmie (...) spółka z o.o. Sp. k. w S. jako pracownik produkcyjny. Osiąga z tego tytułu wynagrodzenie w wysokości około 2.300 netto miesięcznie. Mieszka wraz z rodzicami w ich mieszkaniu. Dokłada się rodzicom do opłat za mieszkanie w wysokości 300-400 złotych miesięcznie. Spłaca kredyt zaciągnięty na zakup samochodu w wysokości 10.000 zł – rata miesięczna to kwota 400 złotych. Termin spłaty kredytu przypada na 2025 rok. Nie posiada innych zobowiązań. Pozwany dokonuje na rzecz małoletniego zakupu zabawek, sporadycznie odzieży i lekarstw.

(dowód: zeznania pozwanego k. 202, zaświadczenia o zarobkach k. 193-195,76, PIT k. 196, faktury za zabawki, odzież, lekarstwa 128-135, 137-142)

Sąd zważył co, następuje:

W myśl przepisu art. 138 kro podstawą zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego jest zmiana stosunków. Zmiana stosunków oznacza bądź to zmianę w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, bądź też w zakresie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Oceniany przez pryzmat wyżej powołanych przesłanek ustawowych zakres obowiązku alimentacyjnego może być zmniejszany lub zwiększany, adekwatnie do zmian w sytuacji uprawnionego lub zobowiązanego.

Przez zmianę stosunków na tle realiów niniejszej sprawy należy rozumieć zarówno istotne zwiększenie potrzeb uprawnionego jak i zmianę możliwości zarobkowych pozwanego w porównaniu ze stanem istniejącym w tym zakresie w dacie ustalenia poprzednio obowiązującej wysokości świadczenia.

Analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci przedłożonych w sprawie dokumentów, których wiarygodność nie była kwestionowana oraz niespornych twierdzeń stron, Sąd przyjął iż istnieją uzasadnione podstawy do podwyższenia obowiązku alimentacyjnego pozwanego wobec małoletniego powoda, choć nie w zakresie przez niego wskazanym.

Powód znajduje się w okresie intensywnego rozwoju, co związane jest z jego wiekiem, potrzebami bytowymi, wczesną edukacją i niewątpliwym jest, że te usprawiedliwione potrzeby zmieniły się i istotnie wzrosły przez okres blisko 3 lat od ustalenia poprzedniej wysokości alimentów.

Nie ulega kwestii, że w przypadku dziecka niespełna 3-letniego jego potrzeby związane były głównie z bieżącym utrzymaniem w zakresie mieszkania, wyżywienia, ubrania, natomiast obecnie małoletni rozpoczął naukę wczesnoszkolną i jego zakres usprawiedliwionych potrzeb w stosunku do wyżej wymienionych zwiększył się istotnie.

Wiąże się to z dodatkowymi kosztami tj. wyprawką i zakupem podręczników, ale i intensywnym rozwojem fizycznym, umysłowym. Dziecko powinno w tym wieku mieć możliwość korzystania z różnego rodzaju dodatkowych, pozaszkolnych zajęć edukacyjnych, rozwojowych, które w większości są odpłatne.

Przede wszystkim jednak wskazać należy, że sytuacja zdrowotna dziecka jest trudna, wymaga stałego leczenia specjalistycznego i rehabilitacji. Małoletni ma liczne wady postawy, które wymagają natychmiastowej korekty celem zapewnienia prawidłowego rozwoju fizycznego. Faktem powszechnie znanym jest, że refundowane zajęcia rehabilitacyjne są limitowane i ich zakres jest niewystarczający do zapewnienia prawidłowego toku leczenia. Matka codziennie ćwiczy z dzieckiem w domu, jednakże poza tego rodzaju aktywnością konieczne jest zapewnienie dziecku możliwości ciągłego korzystania z zajęć kierowanych przez specjalistę, które są odpłatne.

Powód aktualnie uczęszcza na odpłatne zajęcia ogólnorozwojowe - zajęcia kick-boxingu celem utrzymania stałej aktywności ruchowej.

Wady postawy dziecka, koślawość powodują również, że obecnie konieczne jest kupowanie dziecku odpowiedniego obuwia, wkładek ortopedycznych czy ortez. Schorzenie to wymaga stałej kontroli lekarskiej i wizyt u lekarzy.

W ostatnim czasie stwierdzono u małoletniego problemy nefrologiczne, ma asymetrię nerek i jest w trakcie procesu diagnostycznego.

Sytuacji osobista i zarobkowa matki małoletniego nie uległa znaczącej zmianie. W dalszym ciągu jest zatrudniona w Gminnym Ośrodku Pomocy (...) jako referent. Wzrosło wprawdzie jej średnie wynagrodzenie miesięczne, jednakże jest to wynikiem wykonywania przez nią w ramach tego zatrudnienia dodatkowych zleceń, które jednak mają charakter okresowy. Nadto podjęła się ona dodatkowego zatrudnienia tj. sprząta klatkę schodową w budynku, w którym zamieszkuje i otrzymuje z tego tytułu kwotę 350 zł miesięcznie. Matka małoletniego podejmuje wszelkich wysiłków celem polepszenia swojej sytuacji majątkowej i zapewnienia małoletniemu w jak największym zakresie możliwości pełnej i stałej jego rehabilitacji i leczenia. W ocenie sądu ciężar, jaki matka małoletniego ponosi w związku z wychowaniem dziecka chorego, jest ogromny i należy przyjąć, że A. R. swój obowiązek alimentacyjny wypełnia w znacznym zakresie poprzez osobiste starania w opiece i wychowaniu syna, dlatego ciężar finansowy utrzymania powoda powinien być przerzucony na drugiego rodzica zobowiązanego do alimentacji, który jest wolny od codziennej pieczy nad dzieckiem.

Zdaniem Sądu matka małoletniego w ramach swoich możliwości zarobkowych i majątkowych robi wszystko, na tyle na ile ją stać, aby małoletni mógł rozwijać się prawidłowo. Poświęca małoletniemu cały swój czas.

Nie trafiony, w tym przypadku, jest zarzut pozwanego, że matka małoletniego korzysta z prywatnych rehabilitacji, zamiast korzystać z publicznej służby zdrowia. Jak sama przyznała, korzysta z refundacji NFZ i (...) na zakup ortez, małoletni korzysta również z turnusów rehabilitacyjnych NFZ, jednakże ma on prawo do nich jedynie dwa razy do roku po 10 dni. Jest to niewystarczające dla poprawy jego zdrowia.

Sytuacja pozwanego od daty ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów uległa poprawie. Wprawdzie nadal pracuje jako pracownik produkcyjny, jednakże jego wynagrodzenie wzrosło. Spłaca kredyt zaciągnięty na zakup samochodu. Jednakże okoliczność ta pozostaje w ocenie sądu bez wpływu na określenie sytuacji majątkowej pozwanego dla potrzeb ustalenia obowiązku alimentacyjnego, albowiem pozwany kolejny raz zadłużając się liczył się z pewnością z priorytetem obowiązku alimentacyjnego w jego codziennych wydatkach.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, iż niewątpliwie pozwany dokonuje na rzecz małoletniego zakupu zabawek i sporadycznie odzieży.

Te okoliczności świadczą o tym, że pozwany reaguje na potrzeby syna. Jednakże te reakcje są nieadekwatne do potrzeb chorego dziecka.

Pomoc pozwanego w finansowaniu małoletniego syna powinna być zwiększona. Pozwany oprócz płacenia alimentów praktycznie nie uczestniczy w codziennym wychowaniu małoletniego, a cały ciężar w tym zakresie spoczywa na matce, która stara się zapewnić dziecku jak najlepsze warunki oraz powrót do zdrowia. Podjęła się nawet dodatkowego zatrudnienia, by uzyskać środki na leczenie i rehabilitację syna. Matka małoletniego przejęła całkowicie obowiązki które powinny być rozdzielone na oboje rodziców.

Wobec faktu, że J. P. ma poważne problemy ze zdrowiem – Sąd przyjął, że usprawiedliwione potrzeby małoletniego powoda niewątpliwie wzrosły i są ponadnormatywne. Z kolei pozwany nie tylko nie obalił powyższej przesłanki, ale także nie udowodnił, że jego możliwości majątkowe i zarobkowe uległy obniżeniu. Przy określeniu możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji decyduje ostatecznie nie formalna wysokość zarobków i dochodów, lecz jego rzeczywiste możliwości w tej mierze. Innymi słowy przez "możliwości zarobkowe i majątkowe" rozumieć należy nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i te dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych. Pozwany jest człowiekiem młodym, zdrowym i w ocenie Sądu ma możliwości podjęcia - tak jak matka dziecka - dodatkowego zatrudnienia, chociażby w niewielkim zakresie celem poprawy swojej sytuacji finansowej.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że przez okres 3 lat od ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów nastąpił wzrost potrzeb małoletniego powoda, związanych przede wszystkim z jego rozwojem fizycznym, stanem zdrowia, leczeniem oraz tym samym koniecznością prowadzenia rehabilitacji, co uzasadnia podwyższenie zasądzonej kwoty alimentów.

W ocenie Sądu kwota, do jakiej zostały zwiększone alimenty - 750 zł, przy jednoczesnym udziale matki małoletniego powoda w jego utrzymaniu, przystaje z jednej strony do obecnych potrzeb małoletniego, a z drugiej do możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego.

Alimenty podwyższone zostały w stopniu niższym od żądania pozwu, albowiem mają one na celu sfinansowanie usprawiedliwionych potrzeb dziecka, a nie wszystkich wydatków związanych z jego utrzymaniem.

Z tych względów na podstawie art. 138 KRO Sąd orzekł jak w sentencji, w pozostałej części powództwo oddalając jako zbyt wygórowane (punkt I i II wyroku).

O kosztach orzeczono na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014 roku, poz. 1025 ze zm., j.t.), z uwagi na charakter sprawy nie obciążając pozwanego kosztami sądowymi (punkt III wyroku).

Sąd zobligowany treścią art. 333 § 1 pkt 1 KPC w punkcie IV wyroku orzeczeniu co do alimentów nadał rygor natychmiastowej wykonalności.